

ദൗത്യ പ്രവൃത്തിപനം

രാജ്യത്തെ മത്സ്യസമ്പത്തും, മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു മത്സ്യബന്ധന നയം കൊണ്ടു വരുന്നതിനു വേണ്ടി തൈഞ്ചർ നിലകൊള്ളുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യും. സുസ്ഥിര വികസനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഒരു ബന്ധത്തിൽ മാതൃക സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ജനകീയാടിത്തനയുടെ പിൻബലത്തിൽ പരിപര്വ്വതനത്തിൽനിന്ന് രാഷ്ട്രീയം ഉയർത്തിക്കൊണ്ടു വരുവാൻ തൈഞ്ചർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരാണ്.

കണക്കാക്കാനാവത്ത അളവിൽ ജലസമ്പത്തുകൊണ്ട് സമ്പന്മാണ് ഇന്ത്യ. മുന്നു ഭാഗത്തായുള്ള മഹാസമുദ്രങ്ങളും, അനേകകം നദികളും, തടാകങ്ങളും, തണ്ണീർത്തടങ്ങളും, ജലസംഭരണികളും, കുളങ്ങളും ചേർന്ന ജലസമ്പത്തു മാത്രമല്ല, ലോകത്തെ ഏറ്റവും വലിയ രണ്ടാമത്തെ മത്സ്യ ഉല്പാദന രാഷ്ട്രമായി ഇന്ത്യയെ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. 2019-20 തീ മാത്രം വാർഷിക മത്സ്യ ഉല്പാദനം 14 ദശലക്ഷം ടൺിൽ കൂടുതലാണ്. അതിൽ 73 ശതമാനവും (10.4 ദശ ലക്ഷം) ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധന മേഖലയുടെ സംഭാവനയാണ്. മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ, മത്സ്യ കർഷകൾ, മത്സ്യ സാംസ്കരണ തൊഴിലാളികൾ, വിപന്നന തൊഴിലാളികൾ, വലബന്ധത്തു തൊഴിലാളികൾ, വള്ളം ബോട്ടു നിർമ്മാണ തൊഴിലാളികൾ തുടങ്ങി 30 ദശലക്ഷം പേരാണ് മത്സ്യമേഖലയെ ആസ്രയിച്ച് ജീവിക്കുന്നത്. ഈ തൊഴിലാളികളിൽ 82 ശതമാനവും ഉൾനാടൻ മത്സ്യ മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നവരാണ്.

രാജ്യത്തെ 80 കോടിയേണ്ടാളം വരുന്ന സാധാരണക്കാർക്ക് വിലക്കുറവിൽ ലഭിക്കുന്ന, ഗുണ നിലവാരമുള്ളതും പോഷക സമൂഹവുമായ ഭക്ഷ്യവിഭവമാണ് മത്സ്യം. ജനങ്ങൾക്ക് പ്രോട്ടോം (പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതിൽ വലിയ സ്ഥാനമാണ് മത്സ്യഭക്ഷണത്തിനുള്ളത്). അതുകൊണ്ട് തന്നെ 1961 മുതൽ പ്രതിശീർഷ മത്സ്യ ഉപഭോഗം മുന്നിരട്ടിയോളം വർദ്ധിച്ചു. രാജ്യത്തിന്റെ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ, പോഷകാഹാര നിലവാരം, തൊഴിൽ സുരക്ഷ എന്നിവയിൽ മത്സ്യമേഖല നിർണ്ണായകമായ പങ്കുവഹിക്കുന്നുണ്ട്. മൊത്തം തൊഴിലവസരങ്ങളുടെ 50 ശതമാനത്തിലേറെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് സ്ത്രീകളായതിനാൽ തൊഴിലിൽ ലിംഗ സ്ഥാപിതാവസ്ഥ നില നിർത്തുന്ന രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും പ്രധാന തൊഴിൽ മേഖലയും മത്സ്യ മേഖലയാണ് എന്നത് വിശ്വാസിക്കാം.

അനിയന്ത്രിതമായ കൈയ്യേറ്റങ്ങളും, മലിനീകരണവും, ജലത്തിൻ്റെ ദുരുപയോഗവും ഉർന്നാട്ടിലെയും, തീരത്തെയും മത്സ്യ സമ്പത്തിനെയും, ജലാശയങ്ങളുടെ നിലനിൽപ്പിനെയും വലിയ പ്രതിസന്ധിയിലേക്ക് തള്ളി വിട്ടിരിക്കുകയാണ്. അതെത്തക്കുത ബോട്ടുകളും, ഫ്രാളറുകളും ഉപയോഗച്ചുള്ള അമിതവും, വിനാശകരവുമായ മത്സ്യബന്ധനം, ഈത്തുയുടെ 8000 കിലോമീറ്റർ നീളമുള്ള തീരത്തെ മത്സ്യ സമ്പത്തിനെ ഇല്ലാതാക്കി ക്കാണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

പരമ്പരാഗത-ചെറുകിട മത്സ്യത്താഴിലാളികളാണ് ഈ ജലാശയങ്ങളുടെ പരിപാലകരും, സംരക്ഷകരും, അവകാശികളും. പരമ്പരാഗത-ചെറുകിട മത്സ്യത്താഴിലാളികൾ എക്കാലത്തും എപ്പോഴും ജലാശയങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും, സാഭാവിക മത്സ്യ സമ്പത്ത് നിലനിർത്തുന്നതിനും വേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നവരാണ്. മാത്രമല്ല, പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധനം പരിസ്ഥിതി സൗഹ്യവും, ജലാശയങ്ങളുടെ പരിസ്ഥിതി സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുന്നതിന് അനുയോജ്യവുമാണ്. മത്സ്യ കൂൺതും അങ്ങേ പിടിക്കാതെയുള്ള മത്സ്യബന്ധന രീതി, മത്സ്യങ്ങളുടെ സ്വാഭാവിക പ്രജനനത്തിനും വളർച്ചയ്ക്കും ശൃംഖലമാണെന്നതിൽ സംശയമില്ല. കൂടാതെ, ചെറുകിട ഉടമസ്ഥതയിലും, വലിയ തോതിലുള്ള കൂട്ടായ മത്സ്യബന്ധന തുല്യ നിലയിലുള്ള വരുമാനം നല്കുന്നതുമാണ്.

‘സാഗർമാല’ എന്ന പേരിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന തുറമുഖ കേരളീകൃത വികസന പദ്ധതിയുടെ രൂപകല്പന തീരദേശ പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ വിനാശത്തിന് കാരണമാകുന്നതാണ്. നദീ സംയോജന പദ്ധതികളും, ഇതുവരെ പ്രവൃത്താവിക്ക്രമാപ്പെട്ട 110 ദേശീയ ജലപാതകളുടെ നിർമ്മാണ പദ്ധതികളും, ഈത്തുയിലെ മഹാനദികളിൽ വിനാശത്തിൻ്റെ വേലിയേറ്റം സൃഷ്ടിക്കുകയും, അവഗ്രഹിക്കുന്ന മത്സ്യ സമ്പത്ത് ഇല്ലാതാക്കുകയും ചെയ്യും. ഈത്തു ഗവണ്മെന്റ് നടപ്പിലാക്കുന്ന സ്ഥിരക്കൾ നേരിട്ടി ചടക്കുന്നതിൽ പിന്തും വ്യാപകമാകുന്ന ചെമ്മീൻ കൃഷി, സാഭാവിക മത്സ്യ സമ്പത്ത് നശിപ്പിക്കുന്നതും, തീരപ്രദേശങ്ങളിലെ പരിസ്ഥിതിയ്ക്കും പ്രകൃതിയ്ക്കും വ്യാപകമായ നാശനഷ്ടം സൃഷ്ടിക്കുന്നതുമാണ്.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികളെയും ചെറുകിട മത്സ്യ കർഷകരെയും ഒഴിവാക്കിയും, പാരിസ്ഥിതിക സന്തുലനാവസ്ഥയെ പരിഗണിക്കാതെയും, ഉല്പാദനക്ഷമത മാത്രം ലാക്കാക്കി മത്സ്യ മേഖലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള സംരംഭങ്ങളും, നിക്ഷേപകരെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന നടപടികളാണ് ഇപ്പോഴുള്ളത്. പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികളും

ഒയും ചെറുകിട കർഷകരുടെയും ഉപജീവനവും, സുസ്ഥിര മത്സ്യ ഉല്പാദനവും സംരക്ഷിക്കാത്ത നടപടികൾ ഈ മേഖലയിൽ നയപരമായ സംഘർഷങ്ങൾക്ക് രാജ്യം സാക്ഷ്യം വഹിക്കേണ്ടിവരും. പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്ക് അവരുടെ ഇടങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുത്തുന്നതും, സുസ്ഥിര മത്സ്യബന്ധനത്തിന് പ്രതിസന്ധി സൃഷ്ടിക്കുന്നതുമാണ് ഇത്തരം നയങ്ങൾ. സർക്കാർ മുൻപോട്ടു വെച്ചിരിക്കുന്ന നീല വിപുലവം പ്രതിലോമകരമായ പദ്ധതികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ളതാണ്.

ആയിരക്കണക്കിനായ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികൾ അവരുടെ ഉപജീവന മാർഗ്ഗവും ജലാശങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുവാൻ പാടുപെട്ടു കയാണ്. നിലവിൽ റിസർവോയറുകൾ, വന്യ ജീവി സങ്കേതങ്ങൾ, സംരക്ഷിത പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പേരിൽ സ്വന്നം ഇടങ്ങളിൽ നിന്നും അവർ പുറത്താക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

അടിസ്ഥാനപരമായ പ്രതിബദ്ധതകൾ

കൂഷി, മത്സ്യബന്ധനം, വനം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ, പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു മേഖലയെ വേർത്തിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രക്രിയകളും, സുസ്ഥിരമല്ലാത്ത വിനിയോഗങ്ങളും ആവാസ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പ്രഹരം ഉണ്ടാക്കുന്നതും പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നതുമാണ്. ആയതിനാൽ, സംയോജിത ആവാസ വ്യവസ്ഥ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു മനുഷ്യാവകാശ സമീപനം ഉണ്ടാകുന്നതിനു വേണ്ടി ഞങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നു.

പരമ്പരാഗത-ചെറുകിട മത്സ്യമേഖലയുടെ സംരക്ഷണത്തിനും വിപുലീകരണത്തിനുമായാണ് ഞങ്ങൾ നിലകൊള്ളുന്നത്. പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധനം എന്നത്, മത്സ്യത്താഴിലാളികളും, അനുബന്ധ തൊഴിലാളികളും ഉപജീവനത്തിനായി നേരിട്ട് തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മത്സ്യബന്ധനത്തയാണ്. വാൺജ്യ താല്പര്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തൊഴിലാളികളെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിന് നേര വിപരീതമാണിത്.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്ക് എല്ലാ ജലാശയങ്ങളുടെ മേലും സത്ത്ര അവകാശം ലഭിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി ഞങ്ങൾ നിലകൊള്ളുന്നു. കടലുകൾ, നദികൾ, താകങ്ങൾ, കായലുകൾ, ജലസംഭരണികൾ, കുളങ്ങൾ, സംരക്ഷിത മേഖലകൾ എന്നിവിടങ്ങളിലെല്ലാം സുസ്ഥി

രമായ മത്സ്യബന്ധനത്തിനും , മത്സ്യക്രഷിക്കും ഉള്ള പരമ്പരാഗത മത്സ്യ തൊഴിലാളികളുടെയും ചെറുകിട കർഷകരുടെയും അനിശ്ചയമായ അവ കാശത്തിനും വേണ്ടിയാണ് തങ്ങൾ പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്നത്.

സമഗ്രമായ മത്സ്യബന്ധന നയ നിർദ്ദേശങ്ങൾ.

1. സുസ്ഥിര വികസനം മത്സ്യമേഖലയുടെ സംരക്ഷണവും പരിപാ ലനവും പാരിസ്ഥിതിക തത്ത്വങ്ങളുമായി യോജിക്കുന്നതും, ജലാശ അള്ളുടെയും, ജലത്തിന്റെയും പാരിസ്ഥിതിക സേവനങ്ങളെ ശക്തമാ ക്കുന്ന തരത്തിൽ ആയിരിക്കണം
2. പരമ്പരാഗത മത്സ്യതൊഴിലാളികളുടെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക ഉന്നമനം; ഇതായിരിക്കണം മത്സ്യനയത്തിൽ മുഖ്യ പരിഗണനാ വിഷയം. പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരെ പുറത്തുള്ളവാനും ഈ മേഖലയിലെ സർക്കാർ സഹായം പിടിച്ചെടു ക്കുവാനുമുള്ള മത്സ്യ മേഖലക്ക് പുറത്തു നിന്നുള്ള നികേഷപകരു ടെയ്യും, സംരംഭകരടെയും നീക്കങ്ങളെ ചെറുക്കുകയും ജാഗ്രത പാലിക്കുകയും വേണം.
3. അനുബന്ധ തത്ത്വങ്ങൾ: പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളിൽ ഭൂതിപക്ഷവും സാധാരണക്കാരും പാവ പ്ല്ലവരുമാണ്. അവരുടെ കേഷമരത്തിന് മത്സ്യബന്ധന മേഖലയുമായി അഭേദ്യമായ ബന്ധമാണ് ഉള്ളത്. മത്സ്യവിഭവങ്ങളുടെ അവകാശം ഉറപ്പുനല്കുന്ന തരത്തിൽ , സംരക്ഷണവും, പിന്തുണയും സേവന-സഹായ പദ്ധതികളും, സ്കീമുകളും താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നും ആരംഭിക്കുകയും, അതേസമയം, ചട്ടലാഘവങ്ങൾക്കുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളും, ശിക്ഷകളും മുകൾത്തട്ടിൽ നിന്നും ആരംഭിക്കേണ്ടതുമാ ണ്. അതായത്, മത്സ്യതൊഴിലാളികളിൽക്കൂള്ള പദ്ധതികൾ സേവന അഞ്ചൻ സ്കീമുകൾ പാവപ്പെട്ടവരായ പരമ്പരാഗത തൊഴിലാളികൾക്ക് മുൻഗണന നല്കിക്കൊണ്ട് വേണം നടപ്പിലാക്കുവാൻ, കൂടാതെ ഈ മേഖലയിലേക്ക് കടന്നു വന്നിട്ടുള്ള വർക്കിടക്കാരർക്കുള്ള നിയന്ത്രണ അഞ്ചൻ കർശനമാക്കുകയും അവരുടെ ചട്ടവിരുദ്ധ ഇടപാടുകൾക്കുള്ള പിഴിക്കുകയും വേണം.
4. പകാളിത്ത രേണു.

ജല നയം, ജലാശയങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം - ജല വിനിയോഗം, നീർത്തട പരിപാലന നയം എന്നിവ മത്സ്യ മേഖലയിലെ ഭേദങ്ങളു മായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളാണ്. നമ്മുടെ ഉപരിതല ജലസന്ധര്ത്ത്

ഉപദോഗം ചെയ്യാത്ത ഏറ്റവും വലിയ പ്രാഥമിക സമൂഹം പരമ്പരാ ഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളാണ്. ജലാശയങ്ങളുടെയും ശുശ്വര മത്സ്യങ്ങളുടെയും സാഭാവിക സംരക്ഷകൾ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളാണ് എന്നതാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യം. ആയതിനാൽ, ജല നയം, ജലാശയ സംരക്ഷണ നയം, ജല വിനിയോഗ നയം, നീർത്തട പരിപാലന നയം എന്നിവ തീരുമാനിക്കുന്നതിലും നടപ്പിലാക്കുന്നതിലും പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളി പ്രതിനിധികളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തണം.

5. തലമുറാന്തര അവസര സമയം

പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ ഇന്നത്തെ തലമുറയ്ക്ക് മാത്രമല്ല ഭാവി തലമുറ കൾക്കുവേണ്ടിയും സംരക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മത്സ്യബന്ധന സമൂഹ ത്തിലെ അടുത്ത തലമുറയ്ക്കും തുടർച്ചയായി കൈകാര്യം ചെയ്യു വാൻ മത്സ്യസ്വന്തത് സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതിന് പ്രാഥുവ്യം നല്കുന്ന തരതിലായിരിക്കണം മത്സ്യബന്ധന നയം രൂപീകരിക്കപ്പെടേണ്ടത്.

6. ലിംഗ നിതി

മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിലെ ആകെ തൊഴിലാളികളിൽ പകുതിയി ലേയെയും സ്ത്രീകളാണ്. ആ മേഖലയിലെ പുരുഷമാരെക്കാർ പാർശ്വ വത്കരിക്കപ്പെട്ടവരാണ് സ്ത്രീ തൊഴിലാളികൾ. സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്ന അഞ്ചേരി അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നതിന് അനുകൂലമായ സാഹചര്യമല്ല ഈ മേഖലയിൽ നില നില്കുന്നത്. ആയതിനാൽ, വിഭവങ്ങളുടെ വിതരണത്തിലും, കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിലും സ്ത്രീകളുടെ അവ കാശം ഉറപ്പുകുന്ന കൃത്യമായ നയം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

7. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനത്തിന്റെ ആശ്ലാതവും സാമൂഹ്യ പ്രതി രോധവും

ഉൾനാടൻ- ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധനത്തെ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം വലിയതോതിൽ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യരുടെ ഇടപെടൽ മുലമു ണ്ഡായ ആശ്ലാതങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും കാര്യക്ഷമമായ നിരീ ക്ഷണവും, ആശ്ലാതങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള ഫലപ്രദമായ നട പടികളും മത്സ്യബന്ധന സമൂഹങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ അടി യന്ത്രിരമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

8. മുൻകരുതൽ സമീപനം.

പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളെയും, പാർശ്വത്തിനു സേവനങ്ങളെയും അടി

സ്ഥാനമാക്കിയുള്ള മത്സ്യ മേഖലയിൽ പുതിയ സാമൂഹ്യ ഘടകങ്ങളും, സാങ്കേതിക വിദ്യയും, പുതുവാശം, പുതുതീറ തുടങ്ങിയവയും കൊണ്ടുവരുന്നതിൽ അതീവ ജാഗ്രത പുലർത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇതുമുലം ഉണ്ടാക്കാവുന്ന ആവശ്യത്തെങ്കുറിച്ച് കൃത്യമായ അവബോധവും ,മതിയായ നിയന്ത്രണങ്ങളും കർശനമായ മുൻകരുതൽ സമീപനങ്ങളും ആവശ്യമാണ്.

9. അനാരാഷ്ട്ര നയ സമീപനം

- * മത്സ്യ മേഖലയുടെയും പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെയും സംരക്ഷണത്തിനും പ്രോത്സാഹനത്തിനുമായി അനാരാഷ്ട്ര മാർഗ്ഗരേഖകൾ (FAO, CCRF, VGSSF)നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുകയും നിലകൊള്ളുകയും ചെയ്യും.
- * നമ്മുടെ രാജ്യത്തെയും അയൽ രാജ്യങ്ങളിലെയും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ തമിൽ സാഹോദര ബന്ധം പുലർത്തുന്നതിനും, പൊതു വിഭവങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും , തുല്യമായി പകിടുന്നതിനും വേണ്ടി നിലകൊള്ളും.
- * മത്സ്യബന്ധനത്തിനായി എത്തേക്കിലും ഒരു രാജ്യത്തു നിന്ന് അയൽ രാജ്യത്തിന്റെ അതിർത്തി കടക്കുന്നവരെ തടവിലാക്കുന്നതിനും, ശാരീരിക ശിക്ഷ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനെയും തെങ്ങൾ എതിർക്കുന്നു. ഏകുദ്ദേശ രാഷ്ട്രസഭയുടെ സമുദ്രവുമായ ബന്ധംപെട്ട അനാരാഷ്ട്ര നിയമ തതിലെ ആർട്ടിക്കൾ 73 വകുപ്പ് 3 അനുസരിച്ചുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ മാത്രമെ രാജ്യങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

രേണപരമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ

കേന്ദ്ര -സംസ്ഥാന തലത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന ഭരണ നടപടികൾ കൈകൊള്ളണംഡാണ്.

1. പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ സുസ്ഥിര മത്സ്യബന്ധനത്തെയും ഉപജീവനത്തെയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന തലത്തിൽ പ്രത്യേക ഫിഷറീ മന്ത്രാലയങ്ങൾക്ക് രൂപം നല്കണം.
2. മത്സ്യനയത്തിന്റെ നടത്തിപ്പുകൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും , അതുൾസംസ്ഥാന തർക്കങ്ങളും പരാതികളും പരിഹരിക്കുന്നതിനും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ദേശീയ മത്സ്യബന്ധന കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കണം.

പ്രത്യേക അവകാശങ്ങളും നിയമപരമായ അംഗീകാരവും

1. ജാതിയുടെയോ, വംശത്തിന്റെയോ മതത്തിന്റെയോ ലിംഗത്തിന്റെയോ വ്യത്യാസമില്ലാതെ എല്ലാ പരമ്പരാഗത മതസ്വത്താഴിലാളികളുടെയും, അനുബന്ധ തൊഴിലാളികളുടെയും തൊഴിൽപരമായ അന്തര്ല്ലും അവകാശങ്ങളും അംഗീകരിച്ച് സർക്കാർ തിരിച്ചറിയൽ കാർഡ് നല്കും ണം.

2. കൈകാര്യാവകാശം

കടലുകൾ നദികൾ തടാകങ്ങൾ തണ്ടിൽതടങ്ങൾ ജലസംഭരണികൾ സംരക്ഷിത ജലാശയങ്ങൾ തുടങ്ങി എല്ലാ ജല ദ്രോതരല്ലുകളിലും മത്സ്യസ്വന്പത്തിലും സുസ്ഥിര മത്സ്യസ്വന്പന്തതിനുള്ള കൈകാര്യ അവകാശം പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്ക് നല്കും.

മത്സ്യ വിളവെടുപ്പിനു ശേഷവുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അവർ ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന് കൈകാര്യ അവകാശം നല്കും.

സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ജലാശയങ്ങളിലും ജലസംഭരണികളിലും മത്സ്യകൂഷി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സുസ്ഥിര കൂഷി അവകാശം മത്സ്യമേഖലയ്ക്ക് പുറത്തുള്ള നികേഷപകരക്കാർ മുൻഗണന നല്കി പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്ക് നല്കുകയും, പാടത്തിനു പകരം പാരമ്പര്യ അവകാശങ്ങളെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് നടത്തിപ്പുവകാശം നല്കുകയും വേണം.

സകാരു നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ജലദ്രോതരല്ലുകളിലെ പാട വ്യവസ്ഥകളും പാടത്തുക നിശ്ചയിക്കലും വർദ്ധിപ്പിക്കലും അടക്കാമുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളിൽ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കും.

പാടത്തിനെടുത്ത സകാരു നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ജലദ്രോതരല്ലുകളിൽ നിന്ന് കൂടിയെണാഴിപ്പിക്കപ്പെടാതിരിക്കുവാൻ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്താഴിലാളികളുടെ നടത്തിപ്പുവകാശത്തിന് നിയമപരിക്ഷ ഉണ്ടായിരിക്കും.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യ കർഷകൾക്ക് നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടതോ , നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടാത്തതോ ആയ കച്ചവട സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് അവരുടെ അനുമതിയില്ലാതെ കൂടിയെണാഴിപ്പിക്കുന്നതിനെതിരെ സംരക്ഷണത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കും.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യ കച്ചവടക്കാർ മത്സ്യം വില്ക്കുന്ന സ്ഥലമോ ചന്തയോ പുതുക്കി പണിയുന്നോഴും, പുനർ നിർമ്മിക്കുന്നോഴും അവകാശ കച്ചവടത്തിനുള്ള അവകാശം പരമ്പരാഗത മത്സ്യ കച്ചവടക്കാർക്ക് നല്കുന്നു.

രേണപരമായ അവകാശങ്ങൾ.

കടലുകൾ നദികൾ തടാകങ്ങൾ തണ്ടീർത്തടങ്ങൾ ജലസംഭരണികൾ സംരക്ഷിത ജലാശയങ്ങൾ തുടങ്ങി എല്ലാ ജല ദ്രോതര്ല്ലുകളും മത്സ്യസന്ധാരത്തും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം പരമ്പരാഗത മത്സ്യസമൂഹങ്ങൾക്കു നല്കുന്നു.

കടലുകൾ നദികൾ തടാകങ്ങൾ തണ്ടീർത്തടങ്ങൾ ജലസംഭരണികൾ സംരക്ഷിത ജലാശയങ്ങൾ തുടങ്ങി എല്ലാ ജല ദ്രോതര്ല്ലുകളും വൃഷ്ടിപ്രദേശങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്ന ജല സന്ധാരത്തിന്റെ ഉപയോഗമുൾപ്പെടെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിലും, നിയന്ത്രിക്കുന്നതിലും പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധനസമൂഹങ്ങൾക്ക് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

വിനാശകരമായ മത്സ്യബന്ധനം, മത്സ്യക്കുഷി, മലിനീകരണം, കഫേറ്റം തുടങ്ങി മത്സ്യബന്ധനത്തെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും നിയന്ത്രിക്കുവാനും നിർത്തിവെയ്പിക്കുവാനുമുള്ള അവകാശം പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധന സമൂഹങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യകച്ചവടക്കാർക്ക് മത്സ്യ ഡിപ്പോകളുടെയും, ചില്ലറ വില്പനകേന്ദ്രങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പിൽ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

മത്സ്യ ഡിപ്പോകളിൽ നിന്നും, സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നും മത്സ്യം ശേഖരിക്കുന്നതിനും കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുമുള്ള അവകാശം പരമ്പരാഗത മത്സ്യബന്ധന സമൂഹങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു.

സന്ധാരത്തിനും സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണത്തിനുമുള്ള അവകാശം

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ, മത്സ്യ കച്ചവടക്കാർ ചെറുകിട മത്സ്യ കർഷകൾ, എന്നിവരുടെ സാമ്പത്തിക സ്വയം ശാക്തീകരണത്തിനായി സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, മത്സ്യ ഉല്പാദന ശൃംഖലകൾ, സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനും പ്രോത്സാഹനവും സഹായവും നല്കുന്നു.

അവയുടെ രൂപീകരണത്തിനും നടത്തിപ്പിനുമുള്ള നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും എല്ലാം സുതാരൂപമാക്കണം.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ, മത്സ്യ കച്ചവടക്കാർ ചെറുകിട മത്സ്യ കർഷകൾ, എന്നിവരെ കൊള്ളളപ്പെടിക്കാൻ പണം നല്കുന്ന വർ, മെമ്പ്രോഫിനാൻസ് കമ്പനികൾ എന്നിവയുടെ ചുംബക്കാനത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കുകയും, സർക്കാരിന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായവും, ബാങ്ക് ലോണ്ടും നല്കുന്നതിന് മുൻഗണന നല്കുകയും വേണം. കിസാൻ ക്രൈറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ പരമ്പരാഗത മത്സ്യ ബന്ധന-വിപണന തുകയിൽ മേഖലയിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കണം.

വിവരാവകാശവും, ഗുണമേരുമയുള്ള വിവരങ്ങളും സാങ്കേതിക വിദ്യയും

മത്സ്യ മേഖലയിലെ പരമ്പരാഗത അറിവും വൈദഗ്ധ്യവും പ്രാധാന്യത്തോടെയും ബഹുമാനത്തോടെയും ഉചിതമായി വേബ്പേഡു തിരുക്കയും, മത്സ്യബന്ധനത്തിന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും വേണം.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ, മത്സ്യ കച്ചവടക്കാർ, ചെറുകിട മത്സ്യ കർഷകൾ എന്നിവർക്ക് ബോട്ടുകളുടെയും വലകളുടെയും നിർമ്മാണം, വികസനം, ശീതികരണ ശൃംഖലയുടെ അറകുറ്റപ്പണി, കാലവസ്ഥ, വേലിയേറ്റം, ജലസംഭരണികളിൽ നിന്നുള്ള വെള്ളം കൈകാര്യം ചെയ്തെങ്കിൽ, മത്സ്യക്കുളം തയ്യാറാക്കൽ എന്നിവരെ സംബന്ധിച്ച് സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ, വിവരങ്ങൾ, പരിശീലനം എന്നിവ നല്കുകയും, ഗുണനിലവാരമുള്ള വിതരുകൾ, തീറ്റ്, മത്സ്യ കുഞ്ഞുങ്ങളെ തയ്യാറാക്കൽ, ഹാച്ചറി, കുംഭിരീതികൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പരിശീലനവും സർക്കാർ സഹായവും ഉറപ്പാക്കണം.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ, മത്സ്യ കച്ചവടക്കാർ ചെറുകിട മത്സ്യ കർഷകൾ എന്നിവർക്ക് തണ്ട് പിടിക്കൽ വന്നമത്സ്യങ്ങളെ വളർത്തൽ എന്നിവയ്ക്കുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യയും പരിശീലനവും, അറിവും നല്കുന്നതിനോടൊപ്പം പലതരത്തിലുള്ള മുല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള സഹായവും വിപണിയും ഉറപ്പാക്കണം.

അലക്കാര മത്സ്യം വളർത്തൽ, അവയുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കൽ തുടങ്ങി കുടുതൽ ലാഭകരവും വൈവിധ്യവുമുള്ള സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാനാവശ്യമായ സാങ്കേതിക വിദ്യയും, അറിവും പരിശീലനവും, സഹായവും നല്കുന്നം.

മത്സ്യത്താഴിലാളികൾക്കായുള്ള സർക്കാർ പദ്ധതികളിൽ ഗുണ ഭോക്താക്കരെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും ആനുകൂല്യങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിലും സുതാര്യതയുണ്ടാവുകയും, ഈ സംബന്ധിച്ച പൊതു വിജ്ഞാപനം പൂരപ്പെടുവിക്കുകയും വേണം.

അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കുള്ള അവകാശം.

1. ബോട്ടും വലയും നിർമ്മിക്കാനും അറുകുറപ്പികൾക്കുമുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ
2. ബോട്ട് ജട്ടികൾ, ഫിഷ് ലാൻഡിംഗ് സെസ്റ്ററുകൾ
3. മത്സ്യം ഉണക്കുന്നതിനും സുക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതിലാം, സൗരോർജ്ജത്താൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മത്സ്യം ഉണക്കുന്നതിനുള്ള യന്ത്രസൗകര്യങ്ങൾ
4. മതിയായ വെളിച്ചും, കുടിവെള്ളും, വിശ്രമ സ്ഥലം, ശുചിമുറി സൗകര്യം എന്നിവ ലാൻഡിംഗ് സെസ്റ്ററുകളിൽ ഉറപ്പാക്കണം.
5. ലാൻഡിംഗ് സെസ്റ്ററുകളിലേക്ക് ഗതാഗത സൗകര്യവും വാഹന സൗകര്യവും ഉറപ്പാക്കണം.
6. മത്സ്യം സുക്ഷിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ശൈത്യികരണികൾ, ഏതു കാലം വസ്തയിലും മത്സ്യം ഉണക്കുന്നതിനും സംസ്കർക്കുന്നതിനുമുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ, എന്ന് ഫാക്ടറി മുതലായ ഉണ്ടാക്കണം.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യ കർഷകർക്ക് നല്കേണ്ട സഹായങ്ങൾ

1. ബോട്ട്, വല അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ
2. മത്സ്യം സംഭരിക്കുന്നതിനും വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ
3. ഹാച്ചറികൾക്ക്, ഗുണനിലവാരമുള്ള മത്സ്യം ,തീറ്റ രോഗനിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങൾ.
4. പ്രതികുലമായ കാലാവസ്ഥയിൽ നിന്നുള്ള സുരക്ഷ.

പരമ്പരാഗത മത്സ്യ വില്പനകാർക്ക് ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ.

1. മത്സ്യ ഡിപ്പോകളിലേക്കും ചില്ലറ വില്പന കേന്ദ്രത്തിലേക്കുമുള്ള ഗതാഗത സൗകര്യം (വ്യക്തിഗതം, സംഘങ്ങളുടെ, പൊതുവായ ത്ര)

2. മത്സ്യ ഡിപ്പോകളിലേക്കും ചില്ലറ വില്പന കേന്ദ്രങ്ങളിലും കുടി വെള്ളം വിശ്രമ സ്ഥലം ടോയ്സ്‌ലെറ്റ് സൗകര്യം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കും.
3. മാർക്കറ്റുകളിലേക്ക് സമീപന റോഡുകൾ, നിർമ്മിച്ച പ്ലാറ്റ്‌ഫോം, മതിയായ സംഭരണ സ്ഥലം , വൃത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യ അള്ളുള്ള വില്പന സ്ഥലം എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയും ഉപജീവന അവകാശവും

1. എല്ലാ മത്സ്യ തൊഴിലാളികൾക്കും വീട്
2. ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ
3. ആരോഗ്യ- ജീവൻ ഇൻഷുറൻസ് പരിക്ഷ
4. ബോട്ടുകൾക്കും വലകൾക്കും, മത്സ്യവില്പന നടത്തുന്ന വാഹന അൾക്കും ഇൻഷുറൻസ് പരിക്ഷ.
5. വാർഷക്കുവും അവശ്യതയും ബാധിച്ചവർക്കുള്ള പെൻഷൻ
6. മത്സ്യ ക്ഷാമ കാലത്തും മത്സ്യബന്ധന നിരോധന കാലത്തും ഉപജീവനത്തിനുള്ള സഹായം
7. കൂട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ സഹായം.

സ്ത്രീ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്കുള്ള അവകാശങ്ങൾ

1. സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളുടെ മത്സ്യമേഖലയിലെ സംഭാവനകളെ മുൻ നിർത്തി വിവര ശേഖരണം നടത്തുകയും പ്രത്യേക ലിംഗ നയം രൂപീകരിക്കുകയും വേണം
2. സ്ത്രീ മത്സ്യതൊഴിലാളികളെ തൊഴിലടുക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഒഴി വാക്കുന്നതിനെതിരെയും, പ്രത്യേക സാമ്പത്തിക-വ്യവസായ-സാങ്കേതിക സഹായം നല്കുന്നതിനും സ്ത്രീ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്കായി പ്രത്യേക പദ്ധതികളും വിഹിതവും ഉണ്ടാക്കണം.

സ്ത്രീ മത്സ്യതൊഴിലാളികൾക്ക് മുൻഗണന ലഭിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ

1. മത്സ്യം തരംതിരിക്കൽ , സംസ്കരണം, ഉണക്കൽ എന്നിവയ്ക്കുള്ള പ്ലാറ്റ്‌ഫോംമുകൾ, വിപണി, ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങൾ

2. സാമ്പത്തിക സഹായം

3. മത്സ്യ ഉല്പാദനത്തിനും അനുബന്ധ ഉല്പാദനങ്ങൾക്കും വേണ്ട ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം.
4. മത്സ്യ തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതികൾ. വീട്, ആരോഗ്യ-ജീവിത പരിരക്ഷ, വയോധികർക്കും അവശ്യതയുള്ളവർക്കു മുള്ള പെൻഷൻ, കൂട്ടികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സഹായങ്ങൾ.
5. മത്സ്യ തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ക്ഷേമ പദ്ധതികളും ആനുകൂല്യങ്ങൾ.
6. സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, ഉല്പാദന യൂണിറ്റുകൾ, സയം സഹായ സംഘങ്ങൾ എന്നിവ രൂപീകരിക്കുകയും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക.
7. സ്ക്രോകൾക്ക് മേൽക്കൈയ്ക്കുള്ള മത്സ്യ കച്ചവടം, തെങ്ങ് ചിപ്പി ശേവ രണ്ട്, ചെറുവള്ളുങ്ഗങ്ങളെ മീൻപിടുത്തം എന്നിവയുടെ പ്രത്യേക വികസന-സുരക്ഷാ നടപടികൾ.
8. മത്സ്യ മാർക്കറ്റുകൾ, ഡിപ്പോകൾ, സ്ക്രോകളുടെ കച്ചവട - കൂടിയി രൂപ്പ് സ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സ്ക്രോകൾക്കായി പ്രത്യേക ടോയ്ലററുകൾ വിശ്രമ സ്ഥലം ശിശു പരിപാലനംകേന്ദ്രം തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കണം.*